

KATARZYNA PISZCZEK

WSP w Bydgoszczy

Z HISTORII BYDGOSKICH OŚRODKÓW INFORMACJI NAUKOWEJ,
TECHNICZNEJ I EKONOMICZNEJ /1950-1986/

Bardzo wiele obiecywano sobie po kierunku określanym mianem "informacja naukowo-techniczna", który pojawił się w działalności polskich bibliotek fachowych na początku lat pięćdziesiątych. W przełomowym dla planowej działalności dokumentacyjnej w Polsce roku 1950 - powołano Główny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej, dwa lata później przekształcony w Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej. W krótkim czasie ukształtowała się ogólnokrajowa sieć wyodrębnionych placówek informacji. W poszczególnych działach gospodarki narodowej zaczęły powstawać działowe ośrodki dokumentacji naukowo-technicznej /zlokalizowane w instytutach naukowo-badawczych, centralnych laboratoriach, biurach projektowych i konstrukcyjnych oraz w podobnych instytucjach/. W przedsiębiorstwach i zakładach produkcyjnych większe biblioteki fachowe włączono do powstających punktów dokumentacji naukowo-technicznej, a biblioteki mniejszych zakładów pracy zobowiązano do prowadzenia działalności informacyjnej. Masowość powstawania placówek informacyjnych spowodowała wymóg formalno-prawnej regulacji warunków ich powoływania i form działania. Dalszy rozwój działalności informacyjnej wraz z koniecznymi zmianami organizacyjnymi oparto o uchwałę nr 169 Rady Ministrów z dnia 16 V 1960 r., która obowiązywała do lutego 1971 roku¹.

Nowa struktura służby informacji w Polsce zaproponowana w wymienionej uchwale obejmowała:

- Centralny Instytut Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej /CIINTE/,
- w ministerstwach i centralnych organach - resortowe ośrodki informacji /ROI/,
- w branżach przemysłu, działach gospodarki narodowej oraz działach techniki - branżowe i działowe ośrodki informacji technicznej i ekonomicznej /BOI, DOI/,

- w zakładach pracy - zakładowe ośrodki informacji technicznej i ekonomicznej /ZOI/²,
- w prezydiach wojewódzkich rad narodowych - wojewódzkie ośrodki informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej /WOINTE/.

Głównym zadaniem wyszczególnionych placówek było zaktywizowanie tradycyjnych form przekazu informacyjnego. Wynikało to przede wszystkim ze znacznego wzrostu ilości różnego rodzaju źródeł informacji /głównie książek, czasopism, literatury techniczno-handlowej/, co powodowało konieczność ich porządkowania, analizowania oraz selekcjonowania i dostarczania użytkownikom najbardziej wartościowych materiałów informacyjnych z dziedziny nauki, techniki, a także zagadnień społeczno-gospodarczych.

Zadanie to pozostało nadal aktualne. Szczegółowe cele, metody i instrumenty działania placówek informacji znalazły swój wyraz w obowiązującej do dziś uchwale nr 35 Rady Ministrów z dnia 12 II 1971 r. w sprawie rozwoju informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej³.

W województwie bydgoskim, zgodnie z tendencją ogólnopolską, pierwsze placówki informacyjne powołano jeszcze w latach pięćdziesiątych. Były to:

- Biblioteka Techniczna przy Inowrocławskich Zakładach Chemicznych - 1952 r.
- Biblioteka Zakładowa Kujawskich Zakładów Mechanizacji Budownictwa "Zremb" w Solcu Kujawskim - 1955 r.
- Biblioteka Zakładowa Zakładów Rybnych w Chojnicach - 1957 r.
- Biblioteka Fachowa w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Przemysłu Mięsnego /Zakłady Mięsne/ w Bydgoszczy - 1958 r.⁴

Dane zebrane z "Informatora WOINTE"⁵ z 1976 roku uwzględniają 31 nowych placówek, które przybyły w województwie bydgoskim w latach 1960-1969. Prawdopodobnie chodzi tutaj o te placówki, które "przetrwały" do czasu zbierania materiałów do "Informatora". Rocznik Statystyczny Nauki 1971 podaje bowiem, iż w 1969 r. na łączną ilość zarejestrowanych w CİNTE 2036 ośrodków inte w kraju /bez bibliotek fachowych/ w województwie bydgoskim działały 93 placówki tego typu /a wcześniej w 1966 r. - 71, w 1967 r. - 86, i w 1968 roku - 90/. Powyższe dane stawiają nasze województwo w tym czasie na czwartym, co do ilości ośrodków inte, miejscu po województwach warszawskim, katowickim i gdańskim⁶.

Tabela 1. Zbiorcze zestawienie zakładowych ośrodków informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej w województwie bydgoskim⁷

Rok	Liczba ośrodków	Liczba pracowników	Liczba publikacji	Liczba publikacji w międzynarod. piśmie	Liczba publikacji w kraj. piśmie	Liczba publikacji w prasie	Liczba publikacji w czasopiśmie	Materiały informacyjne				Zbiory spine	
								książki	czasopiśmie				ogółem
									Krajowe	zagran.	KE		
1975	65	145	2,23	2,23	223.495	5.044	1.308	brak danych	brak danych	6.352	170.601		
1983 bez WSP i ATR	110	324	2,95	132	1.734.498	4.893	1.558	1.095	462	6.451	posiada większość ośrodków		
1985 bez WSP i ATR	94	279	2,97	131	1.140.751	6.948	1.143	690	453	8.091	posiada większość ośrodków		
	92	191	2,08	50	666.255	4.033	brak danych o czasop. zagr. WSP						

Charakterystykę zatrudnienia i zbiorów w działalności informacyjnej w latach późniejszych obrazuje Tabela 1. Analiza zawartych w niej danych pozwala zauważyć, iż działalność informacyjna w województwie bydgoskim nie jest prowadzona w warunkach zbyt korzystnych. Dotyczy to zarówno zgromadzonego potencjału źródłowego /książek, czasopism i zbiorów specjalnych, tj. głównie literatury techniczno-handlowej, norm i patentów/, jak również obsady kadrowej. Do niekorzystnych zjawisk należy ograniczenie w ostatnim czasie liczby etatów w placówkach informacji oraz fakt, że większość zatrudnionych w nich osób nie ma odpowiedniego przygotowania, pracuje bez przeszkolenia CINTE.

Integrowanie działalności informacyjnej na rzecz użytkowników inte pozostawia również wiele do życzenia. Jak już wspomniano, nadrzędną jednostką koordynującą działalność informacyjną w Polsce jest CINTE⁸. W pionowych zależnościach informacyjnych funkcję nadrzędną w stosunku do zointe spełniają ośrodki branżowe, które z kolei podlegają ośrodkom resortowym. W układzie poziomym jednak współpracy prawie nie podjęto⁹ - ośrodki są rozproszone, dubluje się zbiory i czynności dokumentacyjne, powtarza się te same prace badawcze, brakuje informacji o zasobach ośrodków sąsiednich, pokrewnych branż itd. Partykularyzm działania stwarza nierównomierny dostęp zainteresowanych użytkowników informacji do źródeł wiedzy. Przyczyny takiego stanu rzeczy - to między innymi:

- brak zrozumienia dla podejmowania ściślejszej współpracy tak u kierownictwa samych placówek inte, jak i władz nadrzędnych /jednostek macierzystych, przy których i dla których pracują placówki inte/,

- brak krajowych wytycznych dotyczących form i metod współpracy poziomej w regionie,

- brak ustawowego koordynatora, regulującego przepływ informacji terytorialnej.

W tym układzie nie można więc jeszcze mówić o regionalnym systemie inte, który marzy się przede wszystkim użytkownikom.

Stopniowo funkcję społecznego koordynatora działalności informacyjnej w skali województwa bydgoskiego zaczął spełniać Oddział Wojewódzki NOT /niezależnie od działalności informacyjnej na rzecz jednostki macierzystej, jaką jest NOT w Bydgoszczy/¹⁰. W 1951 r. w budynku Naczelnej Organizacji Technicznej przy ul. Wyzwolenia 5

/obecna Marchlewskiego/ rozpoczęła działalność Biblioteka NOT. Otwarcie jej, jako jednej z pierwszych tego typu placówek w regionie, wypełniło dotkliwą lukę na polu ogromnego zapotrzebowania na książkę i prasę techniczną. Biblioteka służyła inżynierom, technikom, robotnikom, studentom i uczniom szkół technicznych.

W miarę rozwoju nauki i techniki konieczna stała się zmiana zakresu działalności biblioteki. Sekretariat NOT wyznaczył jej rolę ośrodka koordynującego działalność powstających bibliotek fachowych przy zakładach przemysłowych województwa. Pierwszym etapem nowego kierunku działania była rejestracja wszystkich bibliotek fachowych i naukowo-technicznych regionu. W tym celu wysłano do wszystkich zakładów przemysłowych woj. bydgoskiego oraz do innych instytucji, mogących prowadzić działalność biblioteczną, specjalne karty rejestracyjne. W sumie rejestracją objętych zostało 128 bibliotek o łącznym zbiorze 158.435 woluminów książek i 3.376 czasopism, w tym 759 zagranicznych¹¹.

Kolejną fazą działalności Biblioteki NOT było sporządzenie wykazu polskich i obcych czasopism naukowo-technicznych, prenumerowanych przez zarejestrowane biblioteki techniczne regionu oraz utworzenie kartoteki klas i grup norm technicznych, gromadzonych przez te biblioteki /komplet norm polskich przekazał Naczelnej Organizacji Technicznej w Bydgoszczy w 1967 r. Polski Komitet Normalizacyjny/. Na bazie tych wydawnictw i kartotek rozpoczęto udzielanie informacji skierowujących. Nie były to już formy działalności typowe dla biblioteki, dlatego też w lutym 1967 roku utworzono Dział Informacji Naukowo-Technicznej Naczelnej Organizacji Technicznej w Bydgoszczy. Był to jeden z pierwszych działów informacji /INT/, zorganizowanych przez NOT. Jednocześnie zmieniono nazwę Komisji Bibliotecznej, działającej dotychczas przy Bibliotece na Wojewódzką Komisję Informacji Naukowo-Technicznej i Bibliotek NOT.

Przed Działem INT stanął ogrom zadań skupionych wokół trzech podstawowych kwestii:

- uaktywnienia służb informacyjnych, funkcjonujących w naszym województwie,
- planowej koordynacji działań placówek informacyjnych w celu uniknięcia dublowania prac, sił i środków oraz wspierania się

wzajemnego potencjałem zbiorów, doświadczeń itp.

- aktywizacji kół SNT na terenie zakładów pracy.

Bardzo pomocny w konkretnej realizacji tych zamierzeń okazał się "Biuletyn Informacyjny", wydawany od lipca 1967 przez Dział Informacji Naukowo-Technicznej OW NOT w Bydgoszczy. Czasopismo, wysyłane bezpłatnie do wszystkich ośrodków informacji i bibliotek technicznych woj.bydgoskiego, spełniało nader istotną rolę łącznika pomiędzy nimi. Na łamach "Biuletynu" ukazywały się artykuły problemowe, informacje o normach, patentach, przeglądy zawartości czasopism technicznych, wykazy nabytków Biblioteki NOT, a także różne komunikaty i wyjaśnienia dla pracowników inte /w rubryce "Pytania i odpowiedzi"/. "Biuletyn Informacyjny" ukazywał się dwa lata, a później wzorowały się na nim niektóre wydawnictwa zakładowe.

3 października 1967 r. odbyła się w Bydgoszczy I Wojewódzka Konferencja w sprawie rozwoju informacji naukowo-technicznej i zakładowych bibliotek fachowych¹². Udział w niej wzięli kierownicy ośrodków inte i bibliotek fachowych oraz dyrektorzy przeszło 150 zakładów produkcyjnych, a także przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich. Wynikiem obrad był jeden z nielicznych w owym czasie program rozwoju inte, bibliotek i czytelnictwa literatury technicznej, opracowany dla woj.bydgoskiego. Zobowiązał on dyrekcje zakładów produkcyjnych do zwrócenia większej uwagi na właściwy rozwój działalności informacyjnej, do włączenia ośrodków i bibliotek technicznych do pionu technicznego zakładów pracy oraz zapewnienia im obsady personalnej, pomieszczeń, wyposażenia itp¹³.

Roli społecznego kontrolera realizacji poszczególnych punktów tego programu podjęła się NOT w Bydgoszczy. Łączyło się to z możliwością oddziaływania z jednej strony na kadre inżynieryjno-techniczną poprzez koła zakładowe SNT, a z drugiej - z kontynuacją /w pewnym sensie/ rozpoczętej już wcześniej koordynacji poczynań zo inte i służenia im pomocą metodyczną, instruktażowo-dydaktyczną i szkoleniową poprzez własny ośrodek inte¹⁴.

Ważnym instrumentem działania okazał się kolejny periodyk. "W związku z istniejącą nadal potrzebą regionalnej współpracy międzybranżowej w znacznie szerszym niż przed laty zakresie - czytamy w słowie wstępnym pierwszego numeru 'Informatora' - Ośrodek

Informacji Naukowo-Technicznej Oddziału Wojewódzkiego NOT w Bydgoszczy wznawia publikowanie 'Informatora' zamierzając prezentować w nim działalność placówek informacyjno-bibliotecznych poprzez eksponowanie profilu i specyfiki ich zbiorów oraz stosowanych przez nie ciekawszych form pracy. Chcielibyśmy, ażeby 'Informator' docierał do wszystkich zointe województwa bydgoskiego, toruńskiego i włocławskiego, działających przy poszczególnych zakładach pracy oraz współdziałających z kołami zakładowymi SNT-NOT¹⁵.

Ośrodek wydawał więc społecznie co kwartał "Informator OINTE OW NOT" przeznaczony dla placówek informacyjno-bibliotecznych regionu. Zawierał on wykazy wydawnictw własnych zointe woj. bydgoskiego, wykazy literatury firmowej regionu, nowości wydawnicze /wykaz nabytków/ Ośrodka INTE OW NOT w Bydgoszczy, rejestry zagranicznych wydawnictw gromadzonych w placówkach naszego województwa, omówienie publikacji własnych NOT i SNT oraz różne inne komunikaty. Ponadto w dziale "Z działalności ZOINTE" wymieniano doświadczenia poszczególnych ośrodków. Cykl "Systemy informacyjne w Polsce" umożliwił wypowiedzenie się na temat praktycznego wykorzystania istniejących systemów inte w działalności konkretnych placówek.

Spośród wielu innych metod działalności informacyjnej warto wyeksponować kartoteki informacyjne, sprzyjające uzyskaniu przez użytkownika inte szybkiej i relewantnej informacji skierowanej. W Ośrodku INTE OW NOT znajdują się następujące kartoteki: ¹⁶

- organizacyjna NOT, SNT w układzie alfabetycznym¹⁷,
- ośrodków inte i bibliotek w oddziałach NOT w Polsce,
- ośrodków inte i bibliotek w Polsce w układzie resortowym¹⁸,
- wydawnictw własnych NOT i SNT w układzie formalnym,
- imprez naukowo-technicznych organizowanych przez NOT i SNT w układzie chronologicznym,
- adresowa zakładów przemysłowych w województwach bydgoskim, toruńskim i włocławskim,
- literatury firmowej zakładów przemysłowych regionu oraz zagranicznej w zakresie czterech branż: budowlanej, chemicznej, mechanicznej i elektrycznej,
- inwentaryzacyjna ZOINTE w układzie formalnym i branżowym,
- czasopiśmiennictwa naukowo-technicznego w regionie¹⁹.

Ośrodek INTE OW NOT stanowi nie tylko międzybranżową placówkę informacyjną w regionie, udzielając przede wszystkim informacji skierowujących do dokumentów pierwotnych, baz i systemów informacyjnych, lecz działa również w zakresie szkolenia inte. W dniu 14 XI 1978 r. zawarto porozumienie między OW NOT w Bydgoszczy a CİNTE w Warszawie o współpracy i wzajemnej pomocy organizacyjnej i merytorycznej w zakresie doskonalenia zawodowego kadry inżynieryjno-technicznej regionu bydgoskiego i Polski północnej. Naczelna Organizacja Techniczna w Bydgoszczy została więc na mocy tego porozumienia upoważniona do prowadzenia działalności dydaktycznej w dziedzinie informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej.

Do działalności szkoleniowej z zakresu inte Ośrodek INTE OW NOT zaangażował pracowników naukowo-dydaktycznych Zakładu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy, ponadto zaś - osoby zatrudnione w Dziale Szkolenia CİNTE oraz w Instytucie Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej w Warszawie.

Przedstawiając działalność Ośrodka INTE OW NOT w Bydgoszczy należy podkreślić nie tylko jego ważną rolę w tworzeniu właściwego przepływu informacji naukowo-technicznej w regionie, ale także jego udział w realizacji Krajowego Systemu Informacji Naukowej, Technicznej i Organizacyjnej SINTO²⁰. Włączając się w 1978 r. do realizacji pierwszego etapu prac w ramach SINTO Ośrodek wprowadził szereg podsystemów informacyjnych, które wpłynęły na efektywniejsze wykorzystanie inte przez kadre inżynieryjno-techniczną. W przyszłości bydgoski OİNTE OW NOT miał spełniać określoną rolę w systemie SINTO - jako terytorialny ośrodek w makroregionie środkowo-zachodnim²¹.

Z Ośrodkiem INTE Naczelnej Organizacji Technicznej o priorytet na terenie naszego województwa od wielu lat konkuruje Wojewódzki Ośrodek Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej /WOİNTE/. Placówka ta powstała w styczniu 1974 r. jako Ośrodek INTE przy Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy²², a od 15 maja 1982 r. przekształcona została w WOİNTE /z siedzibą przy ul. Jagiellońskiej 3/²³. "Wojewódzkie ośrodki informacji są powoływane albo jako zakładowe ośrodki informacji Urzędu Wojewódzkiego albo jako ośrodki systemów terytorial-

nych wojewódzkich lub makroregionalnych²⁴. WOINTE w Bydgoszczy powołany został dla zaspokajania potrzeb informacyjnych jednostek administracji terenowej z różnych dziedzin nauki, techniki i ekonomiki i do roku 1978 pełnił w praktyce rolę ośrodka międzyzakładowego. W 1978 r. zapoczątkowano próby nawiązania bliższych kontaktów z placówkami naukowo-badawczymi regionu bydgoskiego, uczelniami, zakładami pracy. Do stałych użytkowników WOINTE zaczęły rozsyłać swoje wydawnictwa i informatory. Doszło jednak do istotnych przeoczeń w tym względzie, ponieważ żaden z trzech wymienionych niżej informatorów nie trafił np. do Wyższej Szkoły Pedagogicznej, a i OINTE NOT nie posiada ich kompletu²⁵.

Współpraca WOINTE z zakładowymi ośrodkami informacji nie kończy się w sumie na niewielkiej wymianie materiałów i wydawnictw, chciał on bowiem przejąć koordynację działalności zoicnte, które podlegają województwu bydgoskiemu. Sytuacji nie zmieniło jednak nawet wejście WOINTE w 1981 r. w skład Komitetu ds. INTE, zrzeszającego zoicnte. Potrzeba połączenia sił OINTE NOT i WOINTE pozostała nadal postulatem wyrażanym na wielu /także wspólnych/ konferencjach i spotkaniach.

Trzeba dodać jednak, że sami pracownicy WOINTE rozumieli, że barierą utrudniającą szybkie dotarcie do materiałów źródłowych jest częste brak orientacji w rozmieszczeniu wyspecjalizowanych placówek gromadzących, opracowujących i rozpowszechniających informacje. Stąd też w 1976 r. WOINTE wydał "Informator o zakładowych ośrodkach informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej w województwach: bydgoskim - toruńskim - włocławskim"²⁶. Inwentaryzacją objęto 108 przedsiębiorstw i instytucji państwowych według stanu z 1975 r., bez ośrodków obsługujących placówki naukowo-badawcze i wyższe uczelnie²⁷. Obok danych o charakterze formalnym, jak: nazwa komórki ds. inte, adres i numer telefonu, nazwa jednostki macierzystej, rok powołania ośrodka itp. w publikacji zamieszczono informacje dotyczące tematyki gromadzonych zbiorów oraz zakresu i form działalności.

W 1984 r. WOINTE - spełniając oczekiwania licznych grup użytkowników - wydał usystematyzowane zestawienie zakładowych, międzyzakładowych i terytorialnych ośrodków informacji nte oraz bibliotek zakładowych, działających na terenie woj. bydgoskiego²⁸. Materiał przygotowany pod kątem potrzeb odbiorców zarówno środo-

wiska pracowników administracji państwowej, jak i użytkowników zewnętrznych, profesjonalnie związanych z innymi grupami zawodowymi. Wszystkie zamieszczone w "Informaterze" dane i informacje przedstawiają stan organizacyjno-prawny i materialno-techniczny wymienionych jednostek istniejący w roku 1983, "roku nasilonych działań porządkująco-redukcyjnych oraz bezprecedensowych wysiłków służb informacyjno-bibliotecznych o przetrwanie"²⁹.

W 1986 r. WOINTE przekazał czytelnikom kolejne wydanie "Informatora o bibliotekach fachowych i zakładowych ośrodkach intej województwa bydgoskiego"³⁰. W alfabetycznym wykazie pominięto placówki posiadające małe zbiory biblioteczne, nie przekraczające kilkuset pozycji inwentarzowych. W pozostałych przypadkach podano: nazwę, zatrudnienie, stan księgozbioru, tytuły wydawnictw własnych, katalogi, kartoteki, języki informacyjno-wyszukiwawcze oraz wyposażenie techniczne.

Wymienione opracowania z pewnością mogłyby przyczynić się do lepszej niż dotąd orientacji odbiorców w zakresie usług informacyjnych, oferowanych przez wyspecjalizowaną sieć placówek biblioteczno-informacyjnych, a tym samym większego ich wykorzystania. W tym celu WOINTE powinien zadbać o to, by nie były to tylko wydawnictwa do użytku służbowego, by docierały nie tylko do wszystkich zakładowych ośrodków intej, lecz również do wszystkich bibliotek, przede wszystkim uczelnianych, ponieważ stanowią i dla nich cenne źródło informacji o zbiorach i formach działalności wyszczególnionych tam placówek.

Czy informacja naukowa, techniczna i ekonomiczna w województwie bydgoskim spełniła i spełnia swoje zadanie - niełatwo jest odpowiedzieć twierdząco. Każdy poszukujący informacji odbiorca i użytkownik wie, ile w tym zakresie jest jeszcze do zrobienia.

PRZYPISY

¹ Uchwała w sprawie organizacji informacji technicznej i ekonomicznej. "Monitor Polski" nr 60 poz.284

² W latach 60. powoływano je w zakładach zatrudniających powyżej 500 pracowników. Nie dotyczyło to biur projektowych, konstrukcyjnych i technologicznych, instytutów naukowo-badawczych, laboratoriów itp., które powinny posiadać ośrodki informacji nauko-

wej niezależnie od liczby zatrudnionych pracowników. Z początkiem lat 70. wysuwano postulat, aby zakładowy ośrodek informacji tworzyć w zakładach zatrudniających powyżej 200 pracowników.

³ Monitor Polski nr 14 poz.104

⁴ Dane na podstawie "Informatora o zakładowych ośrodkach informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej w województwach: bydgoskim - toruńskim - włocławskim". Oprac.B.Kabat. WOINTE Bydgoszcz czerwiec 1976. /Do użytku służbowego/, maszynopis powielony

⁵ Ibidem

⁶ Rocznik Statystyczny Nauki 1971 s.250. Ośrodkami informacji technicznej i ekonomicznej nazwane są tu placówki, które "działają w przedsiębiorstwach, zjednoczeniach i ministerstwach /urzędach centralnych/. Prowadzą informację techniczną i ekonomiczną w zakresie literatury technicznej i ekonomicznej, wydają karty dokumentacyjne, tłumaczenia publikacji zagranicznych na język polski, rejestrują sprawozdania z wyjazdów zagranicznych i ukończonych prac naukowo-badawczych itp." /s.240/

⁷ Dane uzyskano na podstawie: 1. Informator... zob.przypis 4, 2. Informator o bibliotekach fachowych i zakładowych ośrodkach inte woj.bydgoskiego. WOINTE, Bydgoszcz 1984. Maszynopis powielony, 3. Informator o bibliotekach fachowych i zakładowych ośrodkach inte woj.bydgoskiego wg stanu na 31.12.1985 r. WOINTE, Bydgoszcz 1986. Uwzględnione zostały wszelkie typy placówek informacyjnych, także biblioteki fachowe, techniczne itp. nie tylko zaś ośrodki informacji nte sensu stricto. W rozliczeniach za lata 1983 i 1985 wyłączono na drugim poziomie biblioteki WSP i ATR w Bydgoszczy - ze względu na specyfikę tych placówek /duża liczba zatrudnionych, w tym prawie wszyscy z przeszkoleniem w zakresie inte, oraz pokaźne zbiory/, która w pewnym sensie zmienia obraz ilustrowanych zjawisk.

⁸ Uchwała nr 35 RM z 1971 r. Do 1971 r. funkcję tę spełniał Centralny Instytut Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej w Warszawie /CIINTE/. Analogicznej jednostki na szczeblach wojewódzkich brak.

⁹ Organizację inte w kraju dostosowano do istniejącej struktury organizacyjnej przemysłu, opartej na zależności pionowej: przedsiębiorstwo - branża - resort. Nie przewidziano współdziałania poziomego, niezależnego od branży, hierarchii służbowej czy administracji.

- 10 Zadania NOT w zakresie działalności informacyjnej określono m.in. w uchwale nr 35 RM z 12 II 1971 r. oraz Statucie NOT. Mówi się w nich o oddziaływaniu na: - inżynierów i techników w kierunku efektywnego wykorzystania informacji poprzez ośrodki inte, - jednostki krajowego systemu informacyjnego.
- 11 E.Chmara-Pujanek: 30 lat działalności informacyjno-bibliotecznej w Naczelnej Organizacji Technicznej w Bydgoszczy. Kartka historii. "Informator OINTE OW NOT" 1981 nr 15 s.4
- 12 Konferencja zorganizowana została z inicjatywy NOT w Bydgoszczy, a patronowało jej CINTE w Warszawie.
- 13 E.Chmara-Pujanek, op.cit. s.6
- 14 W 1970 r. zakończył się pierwszy etap działalności informacyjnej NOT w Bydgoszczy. Zarząd Główny NOT w Warszawie ograniczył finanse i etaty, co poważnie zachwiało pracą Działu INT. W latach 1971-76 działalność Działu zawężono głównie do form pracy bibliotecznej. W 1973 r. zmieniono nazwę Działu na Ośrodek Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej, który od 1974 r. znajduje się w Bydgoskim Domu Technika /ul.Rumińskiego 6/.
- 15 Informator OINTE OW NOT 1978 nr 1 s.1 /Słowo wstępne/
- 16 Podaję za: J.Buszkowska-Kostka: Działalność OINTE OW NOT w roku 1978. "Informator OINTE OW NOT" 1979 nr 1 s.1. Wyszczególnione kartoteki założono w 1978 r. i przez pewien czas systematycznie aktualizowano. Obecnie /1987 r./ stan ich aktualizacji pozostawia wiele do życzenia.
- 17 Zawiera podstawowe dane o Radzie Głównej NOT, Biurze RG NOT i agendach NOT, komitetach i komisjach NOT, oddziałach wojewódzkich NOT oraz stowarzyszeniach naukowo-technicznych i ich oddziałach. Kartoteka umożliwia kierowanie zainteresowanych bezpośrednio do odpowiednich ogniw organizacyjnych NOT i SNT na terenie kraju.
- 18 Umożliwia wskazanie specjalistom z poszczególnych dziedzin nauki i techniki najbardziej odpowiedniego ośrodka informacji z punktu widzenia specjalności gromadzonych zasobów i świadczonych usług informacyjnych.
- 19 Wykazuje wydawnictwa ciągle znajdujące się w placówkach informacyjno-bibliotecznych regionu, w układzie alfabetycznym tytułów z podziałem na czasopisma krajów kapitalistycznych i socjalistycznych.

- 20 SINTO - jeden z czterech rządowych systemów informacyjnych /CENPLAN, PESEL, SINTO, SPIS/. Budowa systemu - zgodnie z decyzją Prezydium Rządu z dnia 11 I 1974 r. - uzyskała rangę zadania ogólnopństwowego. SINTO, zgodnie z założeniami NATIS, sformułowanymi przez UNESCO, obejmuje całokształt procesów informacyjnych, związanych z przekazywaniem wiedzy naukowej i zawodowej, głównie dla potrzeb nauki i techniki, gospodarki, oświaty i kultury.
- 21 J.Buszkowska-Kostka, op.cit. s.2
- 22 Uchwała nr 33/71/73 Prezydium WRN w Bydgoszczy z dnia 13 XI 1973 r. Maszynopis. WOINTE.
- 23 Zarządzenie nr 47a/82 Wojewody Bydgoskiego z dnia 15 V 1982 r. Maszynopis. WOINTE.
- 24 J.Gałczyński: Próba określenia roli i funkcji wojewódzkiego ośrodka informacji /WOI/. "APID" 1974 nr 5 s.17
- 25 Pracownicy WOINTE tłumaczą to brakiem papieru, co stało się przyczyną bardzo znacznego ograniczenia nakładu informatorów.
- 26 Oprac.B.Kabat. WOINTE Bydgoszcz 1976 /Do użytku służbowego/. Maszynopis powielony.
- 27 Wiadomości na temat bibliotek naukowych znaleźć można w informatorze "Biblioteki i księgozbiory naukowe w Bydgoszczy", wydanym przez Bydgoskie Towarzystwo Naukowe w 1976 r.
- 28 Informator o bibliotekach fachowych i zakładowych ośrodkach inte województwa bydgoskiego. WOINTE Bydgoszcz 1984
- 29 Ibidem s.3
- 30 Informator o bibliotekach fachowych i zakładowych ośrodkach inte województwa bydgoskiego wg stanu na 31 XII 1985 r. WOINTE Bydgoszcz 1986.